КЗ «Обласна універсальна наукова бібліотека імені Олега Ольжича» Житомирської обласної ради

науково-методичний відділ

Бібліотека – місце реалізації творчих особистостей, громадської активності та соціальної адаптації

Інформаційна довідка

Житомир, 2021

Бібліотека – місце реалізації творчих особистостей, громадської активності та соціальної адаптації: Інформаційна довідка / КЗ «Обласна універсальна наукова бібліотека імені О. Ольжича»; уклад. З. І. Димарчук, ред. Г. Врублевська. – Житомир: ЖОУНБ ім. О. Ольжича, 2021. – 9 с.

У виданні подана інформація про діяльність працівників Андрушівської міської бібліотеки з питань творчої активності особистості та соціальної адаптації мешканців громади.

Укладач: Димарчук З. І.
Комп’ютерний набір:
Димарчук З. І.
Редакція: Врублевська Г. Й.

Бібліотека – місце реалізації творчих особистостей, громадської активності та соціальної адаптації

Бібліотека Андрушівської громади проводить змістовну роботу з підтримки талантів своїх користувачів, надання інформаційної допомоги у розвитку їх захоплень та практичної діяльності шляхом проведення інформаційно-просвітницьких заходів та майстер-класів. Міська установа об’єднує тих, хто не втратив смак до читання, хто відчуває потребу в неформальних контактах з однодумцями, творчій самореалізації та самоствердженні. Сьогодні – це установа гарних справ та цікавого спілкування, яка сприяє розвитку громади району, вирішенню соціальних питань, організації сімейного читання і змістовного дозвілля, особистісному розвитку у відвідувачів. І велика кількість ефективного проведення заходів

свідчить про успішне виконання цієї функції.

Відносно недавно відновлена бібліотека перетворилась у сучасний культурно-інформаційний заклад з оновленим внутрішнім простором та інтер’єром, оснащеним сучасними меблями та обладнанням, внаслідок чого діяльність її стала ще більш ефективною, зросла популярність у громаді. Вона є нині привітною домівкою та зручним місцем для роботи, а також вітальнею для спілкування з друзями і майданчиком для вирішення актуальних проблем. Це територія, де всі рівні, де завжди можна отримати необхідну інформацію для самоосвіти та професійного самовизначення. Публічна бібліотека разом з шкільною працюють як освітні партнери та забезпечують розмаїття можливостей для здобуття освіти. Тут поєднані зусилля бібліотекарів, батьків і дітей в організації читання, розвивається ініціатива і творчі здібності у різних видах діяльності. Міська бібліотека на сьогодні є

місцем, де талановиті пересічні мешканці регіону реалізують свій творчий потенціал: зустрічаються з відомими майстрами сучасності, презентують власні літературні твори, виставляють художні роботи, зустрічаються з однодумцями і обговорюють свою творчість. Книгозбірня ініціює творчість,

проводить експозиції вишитих робіт аматорів та майстрів декоративно-ужиткового мистецтва. По-особливому, яскраво і насичено влаштовуються виставки народних умільців під час свята-фестивалю «Рушники мого краю», приуроченого до Дня незалежності України, яке щороку проводять у серпні. Фестиваль було започатковано на районному рівні, а з часом захід розвивався і набув популярності серед земляків. Вже з 2016 року він проводиться як Всеукраїнський. Цьогорічний фестиваль зібрав велику кількість поціновувачів народної творчості. Різнобарвні рушники, виконані у різних техніках вишивання, були представлені майстринями не лише з Житомирщини, а й з інших областей України (в тому числі й з Луганщини та Донеччини). Розмаїття вишивок демонструвались із Литви, Білорусі, Росії. Кожен рушник, не лише характеристика майстерності і працьовитості майстрині, а є творінням народного духу, виявом ментальності, традиційної культури, що закодована в композиції давніх орнаментів та прийомів вишивки.

Розкішна виставка виробів місцевих майстрів та гостей, яку завжди організовує міська бібліотека, є основою свята. Крім основного акценту виставки, традиційної вишивки, донесеної до наших днів з архаїчного минулого та сучасної художньої стилізації (рушники, серветки, доріжки, настільники, наволочки, сорочки, блузи, картини), широко представлені інші види декоративно-ужиткового мистецтва: різьблення по дереву, ляльки-

мотанки, соломоплетіння, декоративний розпис, лозоплетіння, гончарство, ковка по металу, вироби з коштовного та напівкоштовного каміння, з солоного тіста, полімерної глини,ткацтво, музичні інструменти та інше.

Свято об’єднує море народних талантів, а майстри із задоволенням діляться своїми вміннями на майстер-класах для всіх бажаючих. Незвичайна та урочисто-святкова атмосфера надовго залишається в пам’яті всіх присутніх.

Важливе місце серед мистецько-творчих напрямків, що впроваджують у

практику своєї роботи працівники бібліотечних установ – майстер-класи, творчі години, під час яких учасники мають можливість виготовити певні вироби, освоїти відповідну техніку роботи. Особливе місце в цьому напрямку, впродовж багатьох років, має виготовлення народної іграшки ляльки-мотанки як українського оберега. Проведення майстер-класів відбувається під час святкування Дня незалежності України і проводить його майстер народної творчості, директор міської бібліотеки Неоніла Шпаківська та бібліотечні працівники сільських книгозбірень. Цим видом творчості зацікавлені як діти, так і дорослі користувачі бібліотек. Майстер-класи «Народна іграшка», «Народна лялька-мотанка», «Стародавня лялька», «Обереги своїми руками» відбуваються регулярно в бібліотеках міста.

Бібліотека в місті – це установа, де талановиті пересічні мешканці реалізують свій творчий потенціал: зустрічаються з відомими майстрами регіону, презентують свої доробки, діляться досвідом з однодумцями. Тут влаштовуються виставки творчих робіт, які сприяють заохоченню до мистецької діяльності. Серед інших – виставки місцевих Майстрів народної

творчості: художників Леоніда Розкопінського та Валентина Ковальчука, Олега Хромченка (вітражі), Валентини Кравчук (солоне тісто, вишивка), Маріани Ісмаілової (вишивка стрічкою, мережевні вироби) та ін.

Велику зацікавленість у відвідувачів викликала виставка фото світлин учасника АТО Андрія Никодюка та художниці Марини Зайцевої. Іноді такі заходи виносяться поза стіни бібліотеки, проходять в теплу пору року просто неба і обов'язково поєднуються з книгою, друкованим словом, свого роду «книжковий пікнік», головною метою якого є розширення кола поціновувачів прекрасного.

На сьогодні пріоритетною діяльністю працівників бібліотеки є не лише комплектування друкованих надбань, введення нових методів роботи, які полегшують роботу читачеві, але й розширення видів культурно-дозвіллєвої діяльності.

Розвитку літературної творчості сприяє клуб любителів поезії «Берізка», який діє з 1986 року. В цьому році клуб відзначив своє 35-річчя. Це найдієвіший та найстаріший клуб літературної творчості в області. За це й час виросло не одне покоління клубівців, багато з них не втрачають зв'язок з бібліотекою і донині. 35 років старші літератори передають молодим свій досвід, навчають майстерності. Клуб об'єднує і професіоналів і аматорів різного віку, різних професій. До його роботи долучаються представники

громадських організацій, освіти, ЗМІ. Члени клубу відвідують засідання не лише через інтерес до літератури, але й через можливість публічного

виступу, цікаво проведеного часу, можливості поспілкуватись, побувати на святі краєзнавчих надбань.

Працівники дитячої бібліотеки, що працюють в одному приміщенні із бібліотекою для дорослих, добре розуміють, що ранній творчий розвиток є сходинкою на шляху до творчих відкриттів, самореалізації особистості. Особливо це важливо в поетичному спрямуванні. Дитячі рими – природний шлях випробовувати слова, і є певна численна кількість книг, які стимулюють дитячу фантазію. Діти пишуть прозу, римують, дають ритм певним думкам. Бібліотекарі, підбираючи для них літературу, включають поетичні збірочки, за допомогою яких набуваються творчі навички.

Таким чином, відбувається процес позитивного педагогічного впливу на формування творчої особистості, розширюється коло друзів поетичного слова. Тож на засідання збираються люди старшого покоління і зовсім юні

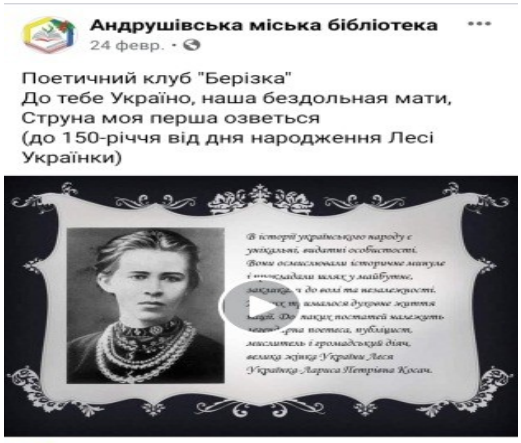

початківці. Теми зібрань різноманітні: присвячені відомим поетам, зустрічі з місцевими поетами-аматорами, як то: «Я син народу, що вгору йде» (присвячене творчості І. Франка), «До тебе, Україно, наша бездольна мати, струна моя перша озветься» (до 150-річчя від дня народження Лесі Українки), «Майстер гострого слова» (до річниці від дня народження

П. Глазового), «І не дивуй, що я прийду зненацька» (до 90-річниці від дня народження Ліни Костенко), «Я твоє крило…» (до 70-річчя від дня

народження В. Івасюка), «Це моя Україна, це моя Незалежність», «Поезіє, супутнице моя», «Хай вічно живе і чарівною буде висока поезії мить», «Поетично-мистецький зорепад» (присвячені творчості місцевих поетів аматорів) та ін. В краї багато здібних і талановитих юнаків та дівчат. В цьому переконуєшся, коли проходить щорічний конкурс юних аматорів художнього читання «Любов до книги нас єднає», під час якого учасники, юні читачі демонструють свої акторські здібності.

У цьому році конкурс був присвячений 150-річниці від дня народження Лесі Українки. У його другому турі – «Мій улюблений герой» конкурсанти представляли героїв із її творів, демонстрували оригінальні костюми.

Однією із ефективних форм роботи з книгою є ляльковий театр. Бібліотекарі всіляко розвивають інтерес до книги: намагаються зустріч з книгою перетворити на свято. Так, за допомогою ляльок, бібліотекарі намагаються емоційно, виразно, наочно і дохідливо розповісти про автора

книги, театралізувати факти його біографії, творчість, рекомендувати книги. Таким чином, поєднання книги, ляльки, театралізації сприяє формуванню естетичних смаків читача, його ерудиції.

В бібліотеці є зібрання ігор, які розвивають молодь, впливаючи на розвиток пам’яті, всіх видів мислення, уяви, фантазії, вдало вписуються в

інтер’єр, створюючи умови для релаксації. Частину ляльок для вистав виготовляють бібліотечні працівники разом із користувачами. Ці вистави, створені учасниками театру, мали можливість побачити і найменші користувачі і жителі громади під час святкування Міжнародного дня захисту дітей, Дня святого Миколая, проведення Всеукраїнського фестивалю дитячої творчості, відвідин з виставами місцевого оздоровчого табору.

Досить цікавим для цієї категорії читачів проходять конкурси малюнку «Маленькі художники з великими проблемами», які спрямовані також на розвиток художнього смаку, навичок комунікації. Ці заходи допомагають краще відчути красу і гармонізують розвиток. В теплу пору року такі конкурси проводяться на асфальті за різноманітною тематикою, наприклад: «Що читаю, те й малюю», «Я малюю Україну», «Малюю улюбленого героя» і т. п. Всі ці конкурси, ігри, фестивалі додають

дітям радість творчості, перемоги, сприяють естетичному вихованню і виникають вони під впливом книги. Серед населення міста багато людей статечного віку. Чимало з них вважалися культурно-пасивними і працівники бібліотек намагалися залучати їх до інтелектуального відпочинку. З метою згуртування людей похилого віку в єдиний колектив, подолання самотності, реалізації незатребуваного творчого потенціалу, передачі практичного життєвого досвіду, був створений клуб «Надвечір’я».

Спочатку піднімались теми, які сприяли зближенню читачів, розкриттю інтересів кожного з них. Це були розмови про сімейні реліквії, цікаві життєві

історії, які залишили глибокий слід в пам’яті і т. п. Одним із напрямків діяльності бібліотечних працівників була бібліотерапія, вплив на емоційний стан людини через книгу, цікаву газетно-журнальну публікацію на тему, що зацікавить аудиторію. Щоразу на засідання Клубу приходило все більше людей і це давало можливість не лише спілкуватись, а й демонструвати свої таланти оточенню, дізнаватись про самого себе багато цікавого і корисного, брати участь у цікавих масових заходах. Стало традицією відзначати в Клубі Міжнародний день людей похилого віку, Міжнародний жіночий день, проводити зустрічі з цікавими людьми, психологами, лікарями.

Системність та багатогранність роботи Клубу – запорука його успіху, а створення особливого бібліотечного мікросередовища, спрямованого на соціальну адаптацію, творчий розвиток будь-якої людини будь-якого віку сприяє подальшій успішній діяльності Андрушівської міської бібліотеки.